

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Volitev — nezaupnica.) Volitev deželnega poslanca za Notranjsko boče 3. aprila, a kandidata še zdaj nimamo. G. Vilhar bi bil imel pač veliko glasov za se, toda odločno se je izrekel, da kandidature ne sprejme. Nekteri volilci bi najraje imeli domačega kandidata, ki pozna potrebe Notranjcev in izbrali so si bivšega senožeškega župana, g. Zelena, določnega narodnega in skoz in skoz zanesljivega moža. Volilci bistriškega okraja pa nameravajo voliti g. Debevca, predsednika banke „Slovenije“, ki je se svojo kupčijo z lesom po ondotnih krajih jako znana oseba. Pa tudi mladoslovenska stranka noče zaostati ter bi najraje v deželni zbor spravila kakega svojih privržencev. Čutivši pa, da z odločnim Mladoslovencem gotovo propadejo, sklenili so priporočati g. Petra Grassellija, kterega tudi Staroslovenci čislamo, ker ni širokousten kričač. G. Obreza je bil v nedeljo na Raketu napravil shod volilcev, da bi se zedinili o kandidatu, pa prišlo jih je od 107 le šest, ki so g. Grassellija proglasili za kandidata. Iz tega je razvidno, da se volitev ne bo tako častno vršila, kakor pred leti, če se volilci sami o pravem času ne porazume in izmed imenovanih izvolijo si enega samega kandidata. *) Najbolj so te razdvojenosti veseli nemčurji, ki celo upajo, da zmaga njihov kandidat, kterega pa še niso postavili. To je seveda le sanjarija, a znamenito in pomenljivo je, da si nemčurji drznejo kandidata staviti v kmečkih občinah, ktere so dosihmal priporočene kandidate volile skoro enoglasno. Kedar zvem, kateri izmed imenovanih kandidatov ima največ upanja zmagati, vam o tej reči še enkrat pišem.

„Slovenec“ je zvedel, da cesar popotovaje v Dalmacijo, se utegnejo en dan muditi tudi v Ljubljani. Slovenski narod bi gotovo navdušeno pozdravil svojega vladarja ter pokazal, da ga navdaja stara vdanost in zvestoba do najvikšega prestola, dati si naši liberalci na vso moč prizadevajo spodkopati jo in prostemu ljudstvu vzeti vse zaupanje.

Vipavski volilci so v „Slovenca“ g. Razlagu izrekli nezaupnico, ker se ni pridružil interpelaciji zastran volitev za kupčijsko zbornico, dasi je bil pri volilnem shodu na Zemoni obljubil vprašati jih za mnenje, preden bode kaj pričel ali opustil, kar zadeva korist slovenskega naroda in osobito njegovih volilcev. G. Razlag je dobil od Slovencev že več nezaupnic, a zmerom zastonj, ker on hoče biti vedno modrejši, nego vsi drugi ljudje. Tukajšni dopisnik graške „Tagespošte“ meni, da nezaupnica ni posebno odlična. A kedaj je še ktera nezaupnica bila odlična? Dalje tudi trdi, da s to nezaupnico hoče „Slovenec“ na vsak način le širiti nezaupnost do zmernega in previdnega voditelja mladoslovenskega.

*) Se je že zgodilo. G. Grasselli je edini kandidat. Vr.

Pa pri nas že vrabci na strehah čivkajo, da Razlag ni več voditelj niti mladih niti starih, kar se je v deželnem zboru očitno pokazalo, ko se za predloge Razlagove večidel živa duša ni zmenila. Sicer pa so ti nemčurski pisarji res strašno čudni ljudje. Oni dan so tukajšni nemčurski listi povzdigovali Razlaga ter priporočali ga Slovincem za voditelja, ker je take koristne predloge stavjal v državnem zboru. Če so bili ti predlogi res tako koristni, zakaj pa so nemški liberalci proti njim glasovali; če pa niso bili koristni, kako si drznejo ti ljudje nam koga vsilovati? Ali mar res mislijo, da ne vemo, kdo pospešuje pravo našo korist?

Iz Celja. (Stremayer-jevi groši, dr. Krušič, † — svečava). V prvih dnevih t. m. je razposlalo naše okr. glavarstvo vsem župnijskim uradom naznanilo, da se bodo letos zopet ubogi nižji duhovniki obdarovali s podporo onih 500.000 gld., ktere je dunajski drž. zbor pred 4 leti prvič privolil dati iz vernega zaklada tistim duhovnikom, ki so seveda dobri državljani v smislu okrajnih glavarjev. Obrok za vlaganje prošenj postavljen je do 28. aprila. Da pa nihče ne prezre milostne ponudbe, je letos pri nas ukazano, da se prejem tega oglasa mora potrditi in glavarstvu vrnoti s podpisi dotičnih gospodov. — Ko se je prvič o tej podpori revnih duhovnikov v drž. zboru govorilo, je slavni poslanec Greuter rekel: Jaz poznam naše nižje duhovništvo, ono je res ubogo, a ponižati se ne bo dalo, ono pomanjkanje trpi, a rajši ga še bo tudi v prihodnjic trpelo, kakor da bi se tako ponižati dalo, da bi od svetne vlade milosti prejemale na sramotni način. Greuter sicer bistra glava — ni bil nezmojljiv. Stremayer ima veliko krdelo prošnikov za razpisane groše, ktero še vsako leto raste ne samo na Tirolskem, kjer so duhovniki res silno vbogi, temuč tudi pri nas, kjer še plača duhovnikov posebno gg. kaplanov ni preslaba. Novine so nam poročale, da l. 1874. bilo je v našej škofiji okolj 253 duhovnikov prošnikov za to podporo. To je lahko razumiti, ako ne pozabimo, da je denar sploh zapeljiv in da okr. glavarji z drugimi uradniki prigovarjajo za te groše prositi in da še posamezni gg. dekani, ki se za to podporo poganjajo, druge gospode za seboj potegnejo. — Da se borno plačanim duhovnikom plača zviša, to mora vsak dobro misleč človek hvaliti, pa da cesarske gosposke hočejo s tem cerkvenim denarjem le tiste poplačati, ki so v političnih djanjih njim po volji, to je napačno in stori sramotno celo podporo za vsakega, ki njo prejema. Jasno ko beli dan je, da je nečastno te podpore prositi posebno za tistega, kteremu ni železna sila. Gospodje, ki preudarijo, da s tem v svoji veljavi pred svetom kolikor toliko zgubijo, ne bodo letos še pri tolikem siljenji za te groše prosili. Na Pruskem se ni edin kat. duhovnik najšel, ki bi bil za ktero še tako mastno cesarsko faro prosil, čeravno je vlada to želela. —

Včeraj je pri svojih stariših v Medlogu pri Celju umrl g. Martin Krušič, doktor vsega zdravilstva, za jetiko komaj 30 let star, previden se sv. zakramenti, ki je po dovršenih šolah še le drugo leto bil zdravnik v Celji. Rajni bil je sin poštenih kmečkih starišev Martina in Mice Krušič, ki so svoje otroke brez velikega premoženja že skoraj vse lepo preskrbeli. Ivan je profesor, France hišni posestnik v Celji, Jakob kaplan in Vincenc je že sedmošolec, dve hčeri ste omoženi, ena je še samica. V nobeni družini na zemlji ni popolnega veselja in tako tudi tukaj. Naj bo poštenu žlahti v tolažbo sočutje, ki se je pokazalo danes pri pokopu. Ne le veliko kmetov, temuč tudi vse mesto bilo je zastopano. Slovenci občutimo zgubo takih mladih narodnih mož toliko bolj, ker so redki. Daj mu Bog večni mir! Pri jami je č. g. opat molil za rajnega narodnjaka, ki ima le slovensko žlabto — nemški. Dijaki peli so slovenski. — Našemu mestu proti ponočna tema, ker delniško društvo, ki je še le pred par leti gazometer postavilo, prišlo je na kant. Govori se, da se je vsa stavba prevelikansko napravila in da celo podvzetje hočeta 2 mestjana kupiti.

Iz Frauheima. (Podiranje cerkve — osepnice.) Začeli smo dozdanjo dosluženo cerkvo sv. Ane razdirati in podirati. Radi bi svoji patroninji postavili lepšo svetišče. Med tem imamo za naprej v Frauheimu le eno in sicer rano službo božjo ob nedeljah in praznikih v stari zakristiji, ki se je za silo preuredila v kapelo. Pozna božja služba se pa obhaja v Planincah v tamošnji veliki kapeli. Večernice bodemo imeli v Planincah in doma v Frauheimu. — Po naši fari zdaj hudo razsajajo osepnice. Pet po šest bolnih ljudi štejejo posamezne hiše. Pri Razbončanovih je v 4 dnevih umrlo četvero mladih ljudi. Še hujše pa neki razsajajo osepnice v slivnički fari zlasti v Račah. Bog nam daj brž toplejšega vremena. Delo hudo zaostaja, živini pa je začelo klaje, ali krme pomenjkovati. Pravijo, da je po nekaterih krajih tudi vinska trta pozebila. Za ozimino se pa sploh bojimo. Bog pomagaj!

Iz Zreč pri Konjicah. (Sumljiva smrt.) A. Silli, lončar je že veliko let po svetu potoval. Več časa že je v Vitanji delal pri nekem lončar. mojstru. Na dan sv. Štefana je še bil v neki krēmi zunaj trga. Ker je snežilo, prosi za dežnik. Gospodar mu ga da in Silli se poda zvečer v trg domu po cesti, ne hudo vinjen. Na dan Svečnice zapazi nekdo truplo za vodoj v snegu blizu te krēme. Spoznajo da je to A. S. Dežnik je še bil pri njem in žepna ura, denarja pa ne. On si je že veliko denarja prihranil. Bil je skrben človek. Zato se pa sumi, da je bil umorjen zavolj denarja, in za vodo potegnjen.

Spoštovana gospa, stara mati Franciška Vuškošek v Zrečah, je po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti 83 let stara 12. t. m. zjutraj umrla. Pogreb je bil sijajen.

Iz Slovengradca 9. sušca. (Pozor!) Neka jako zvrta sleparka se od fare do fare klata. Pri mežnarjih pa tudi pri drugih ljudeh, ki so z duhovniki v kaki dotiki, poprašuje po duhovnikov denarstvenih razmerah, najbolj pa po njihovih duševnih kakovostih. Tudi cerkve in njene prostore skrbno opazuje. Konečno pa duhovnike po spovednicah in prebivališčih nadleguje. Navadno pravi, da je iz Maribora doma, in hčer bogatih že mrtvih starišev, da je bila 10.000 gld. posedovala, a da je njeni lansko leto v Marenbergu umrli mož vse zapravlil, in njo s tremi otročiči, kojih starejše je tri leta staro, brez vse pomoči zapustil. — Ker nima kaj živeti, je otroke v stanico zaprla in zapustila, sama za sebe pa sklenola smrt storiti. Neka nevidna moč jo je gnala danes v cerkev itd. Ko je slovengraški župnik iz spovednice vstal, in nje ni hotel več poslušati, je vzela neko steklenico in njo na usta nastavila, ter rekla: Nun erwarte ich hier den Tod! Zdaj pa tukaj smrti pričakujem. Da na tak način vsak v zadrego pride, se lahko ve. Tudi v Starem trgu in pri sv. Martinu je enako delala — in je brž ko ne zdaj na potu proti Konjicam. Posvetna oblast je na njo že upozorovana.

Iz Terbovelj. (Strašna smrt pod zemljo.) V premogovih jamah Zagorskih podpisalo je četrtek 3. t. m. 5 knapov. Enega je udarila voda in šuta kar sama iz štolna (rov), da še menda ozdravi. Druzega so prvi dan mrtvega izkopali. Tri pa je zaprlo v praznem rovu okoli 6 sežnjev dolgem. Kar koli mogoče, storili so jih rešiti, ker pa je bilo udrlega blata okoli 14 sežnjev na debelo, so še le sedmi dan do ubogih dokopali. Ko jim je bilo zraka, kateri da dihanje, zmankalo, so obnemogli, svojo knapovsko obleko glavi podložili, ter eden poleg drugega v smrtno spanje legli. Eden, ki se je smrti menda najdalje branil, narisal je še na borov steber s trdo šibro slovo: „Z Bogom, ljubi bratje molite za nas, in molite k sv. Barbari, da vas ne zadene taka strašna smrt, kakor jo mi tukaj globoko pod zemljo zdaj storimo“. Tri ali štiri dni in noči trpeli so toliki smrtni strah ino muko. Slovesnim pogrebom nesli so počivat mučenike toliko nevarnega rudarskega poklica. Trije zapustili so uboge udove in otročiče.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za nas Slovence se nekoliko slabo kaže pri volitvah od tistega časa, kar nam je liberalizem složnost razdiral. Zato nas pa jako veseli slišati, da so naši slovenski nasprotniki, tako zvani Mladoslavenci, nekoliko bolj hladnokrvni postali. To se vidi pri volitvi novega poslanca na mesto umrlega dr. Koste, na Kranjskem. Zedinili so se vendar naposled v enem kandidatu g. Graseliju, posestniku in iskrenem rodoljubu slovenskem. Upamo, da bode zmagal! Te dni jo grof Brandis predložil v državnem